

**รายงานผลการดำเนินการ
เพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘**

**องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ
อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม**

<https://huorua.go.th/>

saraband_06440909@dla.go.th

โทร/โทรสาร 0-4302-9728

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบสวน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตาม ทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

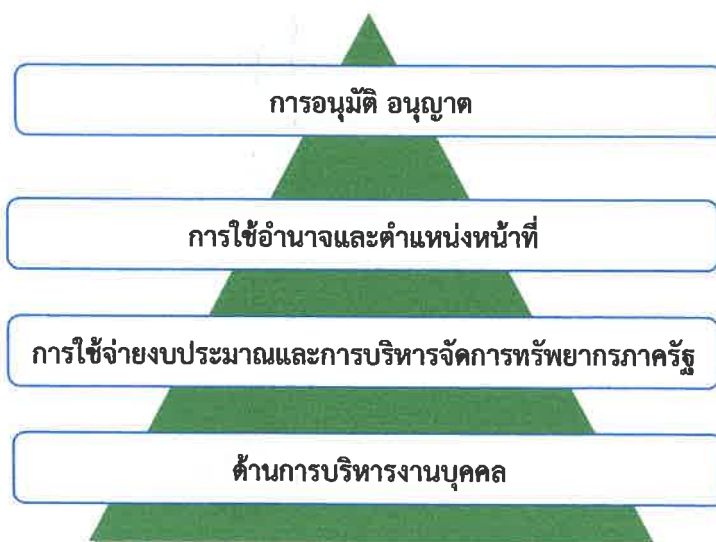
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการ ประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

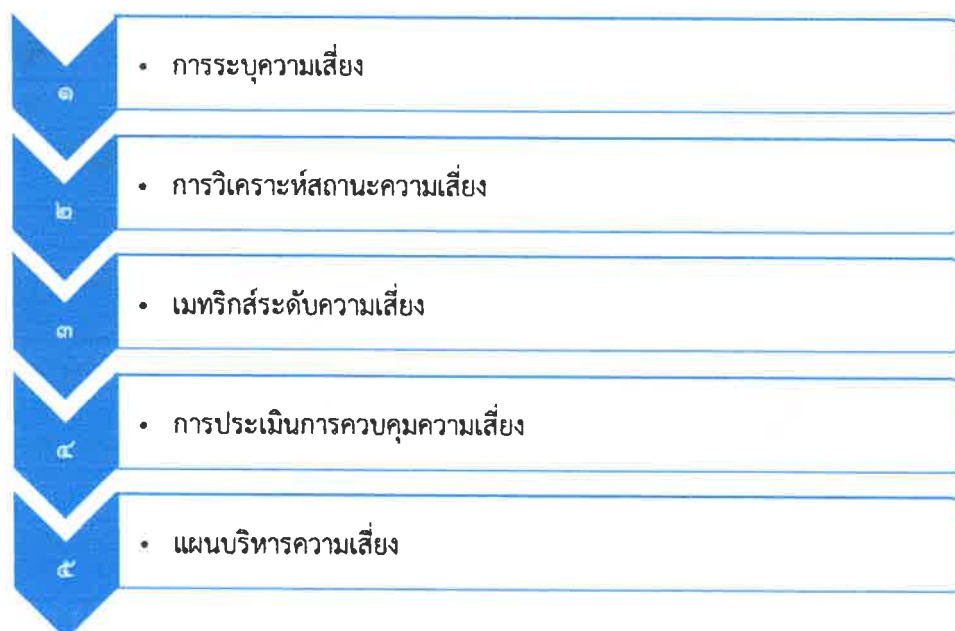
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากรภาครัฐ

๔. ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินอกขอบด้านการบริหารงานบุคคล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบาย รายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการ ปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการ ดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยง

การทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/เหตุการณ์ที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/เหตุการณ์ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไขเสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

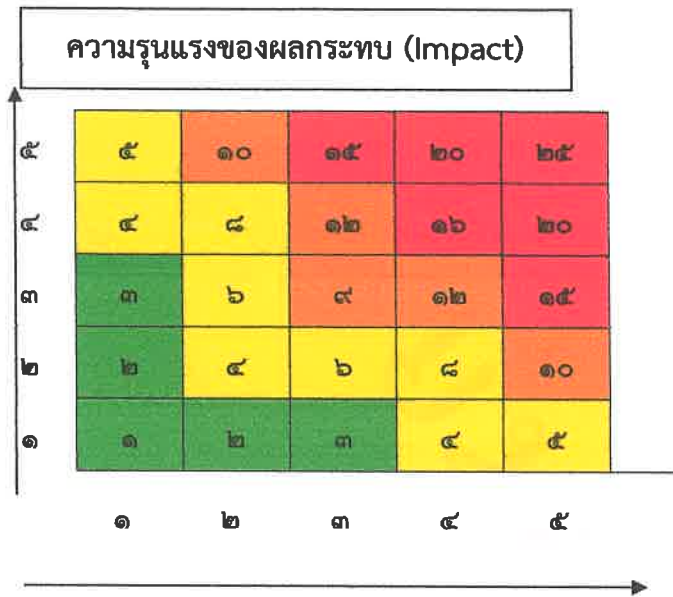
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสียหาย} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสียหาย	คะแนนระดับความเสียหาย	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

รายงานผลดำเนินการเพื่อจัดการเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง	สถานะการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	การยื่นคำขออนุญาตไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ อาจมีการเรียก รับผลประโยชน์เพื่อความรวดเร็ว	๒ X ๕ (ปานกลาง)	จัดทำมาตรฐานการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในการตรวจสอบเอกสารและ การให้บริการอย่างชัดเจน พร้อมกำหนดขั้นตอน ระยะเวลาและเอกสารที่ต้อง ใช้ในการยื่นคำขออนุญาตให้ เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน รับทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ	การปฏิบัติงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดความเสี่ยงการ เรียกรับผลประโยชน์และไม่พบ ข้อร้องเรียน	เฝ้าระวังและติดตาม อย่างต่อเนื่อง
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย / การ ให้บริการตามภารกิจ	๑. การเรียกรับสินบนเพื่อ แลกกับการบริการที่รวดเร็ว และลดขั้นตอน ๒. การเรียกเก็บเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับตำแหน่ง ๓. การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ	๒ X ๕ (ปานกลาง)	ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินการ ดังนี้ ๑.อบรมเจ้าหน้าที่เรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติงานและ ประพฤติตนตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๒. มีช่องทางทางกรร้องเรียนเจ้าหน้าที่	๑. ผู้บริหารได้กำกับและมอบ นโยบายในการประชุม ประจำเดือนให้เจ้าหน้าที่ ทุกระดับปฏิบัติงานตาม กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด ๒. มีการจัดโครงการอบรมเพื่อ ส่งเสริมการปฏิบัติงานและ ประพฤติตนตามประมวลจริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล	เฝ้าระวังและติดตาม อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	สถานะ การบริหารจัดการ ความเสี่ยง
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียกรับผลประโยชน์จากการจัดจ้าง - อาจมีการรับสินบนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองโดยไม่เป็นไปตาม TOR หรือระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง การลัดหรืองดค่าปรับโดยไม่มีเหตุอันควร เป็นต้น - เอื้อผลประโยชน์จากความสัมพันธ์ทางเครือญาติ 	๒ X ๕ (ปานกลาง)	<p>๓. ประชาสัมพันธ์การจัดซื้อจัดจ้าง เช่น ทางเว็บไซต์ หน่วยงาน หนังสือส่งประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย</p> <p>๒. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างตามการบริหารพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม</p> <p>๓. รายงานผลการดำเนินการด้านจัดซื้อจัดจ้างผ่านเว็บไซต์ หน่วยงาน</p>	<p>๑. ช่วยลดโอกาสการเกิดการทุจริตการเรียกรับผลประโยชน์และการเอื้อประโยชน์จากความสัมพันธ์ส่วนตัวได้ในด้านการจัดจ้างที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และเป็นไปตามกฎหมายระเบียบและหลักธรรมาภิบาลมากยิ่งขึ้น</p> <p>๒. ไม่มีเรื่องร้องเรียน</p> <p>๓. มีการควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามสม่าเสมอ</p> <p>๔. ดำเนินการจัดทำมาตรการและแจ้งเวียนบุคลากรในหน่วย</p>	ผู้สำรวจและติดตาม อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	สถานะ การบริหารจัดการ ความเสี่ยง
			<p>๔. อบรมให้ ความรู้ แก่ คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๕. ควบคุม กำกับ ดูแล ให้ บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ , ระเบียบ บั กะทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p>หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง</p>	<p>งานทราบและถือปฏิบัติ/ร่วมกัน แสดงออกเชิงสัญลักษณ์ต่อต้าน การทุจริต</p> <p>๕. จัดทำโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวเรือ</p>	
๔. การบริหารงานบุคคล	๑. มีการรับบุคคลที่เป็น เครือญาติหรือบุคคลที่ ตนเองได้รับประโยชน์เข้ามา ทำงานในหน่วยงาน ซึ่ง บุคคลที่เข้ามาทำงาน อาจมี คุณ สมบัติไม่เหมาะสม หรือไม่พร้อมในการปฏิบัติ	๒ X ๕ (ปานกลาง)	<p>๑. ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ การบริหารงานบุคคลอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. มีระบบการสอบทานหลาย ลำดับขั้น</p> <p>๓. มีมาตรการตรวจสอบ คุณสมบัติของผู้สมัครอย่าง</p>	<p>๑. การสรรหา บรรจุ และ แต่งตั้งบุคลากรทุกตำแหน่ง ดำเนินการโดยยึดตามมาตรฐาน ที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด และมีการเผยแพร่ ประกาศรับสมัครและผลการ คัดเลือกผ่านเว็บไซต์และ</p>	เฝ้าระวังและติดตาม อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาสผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	สถานะ การบริหารจัดการ ความเสี่ยง
	<p>งาน</p> <p>๒. การพิจารณาผู้ติดต่อโยกย้าย โดยคัดเลือกภายใต้รายหนึ่งเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้ได้รับการโยกย้าย</p>		<p>เข้มงวด</p> <p>๔. มีการกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานกฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด</p> <p>๕. ส่งเสริมให้หน่วยงานดำเนินการตามเกณฑ์การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง</p> <p>๖. จัดโครงการฝึกอบรมเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่</p>	<p>บอร์ดประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานอย่างเปิดเผยและโปร่งใส</p> <p>๒. มีกระบวนการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครอย่างเข้มงวด และมีการสอบทานความถูกต้องหลายลำดับชั้นจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง</p> <p>๓. ผลการดำเนินการในรอบปี ไม่พบการร้องเรียนเรื่องการทุจริตให้/รับสินบน หรือการเอื้อประโยชน์ในการสอบคัดเลือกหรือการประเมินผลการทำงาน</p> <p>๔. ไม่มีเรื่องร้องเรียน</p> <p>๕. มีการควบคุมกำกับดูแลติดตามสม่ำเสมอ</p> <p>๖. จัดดำเนินการจัดทำมาตรการและแจ้งเวียนให้บุคลากรในหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ/</p>	

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง (โอกาส*ผลกระทบ)	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตามวิธีการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	สถานะ การบริหารจัดการ ความเสี่ยง
				ร่วมกันแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ต่อต้านการทุจริต ๗. จัดโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมองค์การ บริหารส่วนตำบลหัวเรือ วิทยากร จากสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำ จังหวัดมหาสารคาม	